

Leletanyag: késő szarmata kavicsos anyagú, és sima, szürke korongolt fazekak töredékei, fibulatöredék, valamint vörös festésű, fehér anyagú Árpád-kori korsó, 12–13. századi kormosra égett fehérkerámia töredékei. A fazekakon zömmel csigavonalas díszítés volt. Néhány objektumban a 12–13. századi kerámiák együtt fordulnak elő 14. századi leletanyaggal. További leletek: kagyló, vastöredékek, fenőkövek, örlőkövek. Számos Árpád-kori objektumban találtunk római tegulát, melynek származási helye ismeretlen.

Munkatársak: Berecz Barbara, Gál Krisztián, Gergely Balázs, Mersdorf Zsuzsa, Sztáncsúj Sándor régész-hallgatók (ELTE), Czigléczi Tibor és Szrnka Attila régésztechnikusok, Mayer Tamás és Pátkai Balázs geodéták.

TARI EDIT

293. Vecsés határa

(Pest megye) Ó, B, Szk, Sza, A, Á, Kk

Régészeti terepbejárást végeztünk az M0 autópálya nyomvonalán Gyál közigazgatási határától a 31. sz. főútig; 4–500 méter (lelőhely-lehatárolásoknál néha 7–800 m) szélességben. Az M0 autópálya délről kerüli meg Vecsés nagyközséget, majd Vecsés és Üllő között fordul É felé, ahol Ecsér és Maglód között halad tovább a 31. sz. főútig. Területünkön 14,1 km hosszú az M0 autópálya bejárat nyomvonala. Ehhez kapcsolódóan a Vecsést és Üllőt ÉK-ről és K-ről elkerülő 4. sz. főút nyomvonalát is bejártuk 12,5 km hosszúságban. A teljes nyomvonalhosszon 2,84 km-t erdő borított, és 1,12 km-t gazos elvadult növényzet fedett. Vecsés külterületi határában 1997–98-ban folytattunk már előzetes topográfiai munkákat. Az innen ismert régészeti lelőhelyeknél megtartottuk a régebb óta ismert lelőhelyek számozását.

A Vecsés határában regisztrált 19 lelőhelyen őskori, bronzkori, szkíta, szarmata, avar, Árpád-kori és késő középkori településnyomokat találtunk. Négy lelőhely teljes feltárását, hatnak szondázó próbafeltárását javaslom, kilencnek a területén pedig folyamatos régészeti felügyeletet.

A leletek a ceglédi Kossuth Múzeumba kerültek.

TARI EDIT

294. Veszprém, Óváros tér

(MRT 2. k. 51/33. lh.)

(Veszprém megye) B, Ú

A tér és környezetének rekonstrukciós munkálataihoz kapcsolódóan 2001. április 3-tól július 31-ig végeztem előzetes feltárást.

A munka során az Óváros tér K-i oldalán az 1908–1911 között lebontott 18–19. századi lakóházak alapfalaikat, az Óváros tér 1. előtt kőboltozatos csatornát (18. század), a Vas Gereben utca–Rákóczi utca találkozásánál kőboltozatos pincét (18. század), a Szabadság tér 15. előtt (újkori) falat, a Szabadság tér 2. előtt kőboltozatos

csatornát (18–19. század), a Horgos utcában, a Naplószékház mögött (újkori) falat, az Óváros tér–Sziklay János utcai feljárónál korábbi útfelületet, az Óváros tér–Vár utca csatlakozásánál (újkori) falat dokumentáltam.

Leletanyag: újkori kerámia-, üveg-, kályhacsempe, állati- és emberi csonttöredékek, néhány szórvány bronzkori kerámiatöredék, 1 db újkori faragott kő.

RAINER PÁL

295. Veszprém, Veszprémvölgyi apáca kolostor

(Veszprém megye) Á, Kö, Kk

A 2000-ben feltárt román kori templomtól délre eső – Rhé Gyula által már nagyrészt feltárt – kolostorépületek kutatására került sor. Megállapítottuk, hogy egy sokszoros átépítésen keresztülment épületegyüttesről van szó, melyet délről – a mai modern kerítéssel párhuzamos, tőle északra futó – köpenyezett kerítés határolt le (ennek részleteit először 1998-ban figyeltük meg). A román kori templom nyugati tornyához, melynek bejárata dél felől nyílt, délről hozzáépítettek egy észak–déli irányú házat. Ennek kelet felé nyíló ajtaja egy, a román kori templomhoz délről hozzátoldott épületbe, vagy inkább egy támfalak által határolt kertbe nyílt. Itt több késő középkori sírt tártunk fel, közülük az egyik Luxemburg Zsigmond-éremmel keltezett volt. A fölöttük lévő kevert temetőföldből egy rozmáragyarból faragott, Taulakú pásztorbot-vég került elő, nyilván egy korábbi sír bolygatásából származik. A díszítőmotívumai alapján skandináv területről származtatható faragvány a 11. század második felében készülhetett. Egyelőre kérdéses, hogy az unikális egyházi jelvény mikor került Veszprémvölgybe, majd végül a földbe. A román kori templomtól délre három olyan, kelet felé tartó fal is van, amely nem fordul be, így valószínűleg a Séd felé lejtő terepszint-esést áthidaló támfalakról/kerítésfalakról lehet szó. E falakról az előkerült csekély leletanyag alapján annyit tudunk, hogy késő középkoriak.

FÜLÖP ANDRÁS – KOPPÁNY ANDRÁS

296. Véménd határa

(Baranya megye) Kö, Kk

Az M6-56 gyorsforgalmi út tervezett nyomvonalának Baranya megyei szakaszán két részletben, 2001. április 10.–május 11. és október 8–18. között végeztünk terepbejárást. A területet a nyomvonalon 100–100 méteres sávban jártuk be, illetve adott esetben a lelőhely teljes kiterjedését meghatároztuk. A kijelölt terület 77,9%-át sikerült bejárni, a többi rész erdő, mocsár, gyeppel járhatatlan volt.

Véménd határában 6, középkori, késő középkori, területhasználatra utaló, illetve falut, telepet jelző lelőhelyet regisztráltunk (1–6. lh.).

A leletek a Janus Pannonius Múzeum gyűjteményébe kerültek.

KÁRPÁTI GÁBOR